

Marija Vovk

Marija Vovk

Bled, 1931

Študirala je na Oddelku za arhitekturo Tehniške visoke šole v Ljubljani in diplomirala leta 1959 pri profesorju Edvardu Ravnikarju s temo »Restavracija na Straži« (Bled). Še istega leta se je zaposlila v Projektivnem ateljeju Ljubljana. Leta 1961 je odšla na delo v tujino: sprva za eno leto v Lausanne v Švico, nato v Skövde na Švedsko (1962–1963), leta 1964 pa za dlje časa še na Finsko, kjer se je zaposlila v arhitekturnem biroju mesta Helsinki (HKR). Obogatena s skandinavskimi izkušnjami se je leta 1967 vrnila v Ljubljano in najprej začela delati v Studiu za stanovanje in opremo. Leta 1969 se je zaposlila na Urbanističnem inštitutu SRS in tam ostala vse do upokojitve leta 1990. Sprva je bila udeležena pri načrtovanju stanovanjske soseške BS 7 v Ljubljani in velike širitve dalmatinske prestolnice Split III (vzgojno-varstvene ustanove in barvne študije fasad), nato pa nadaljevala z raziskavami okolja za starejše občane. Leta 1975 se je dodatno izpolnjevala na podiplomskem študiju na Inštitutu za socialne študije v Haagu na Nizozemskem. Arhitektka Marija Vovk se je intenzivno ukvarjala tudi z načrtovanjem in prilagajanjem grajenega okolja funkcionalno oviranim ljudem, in sicer kot projektantka, raziskovalka, avtorica številnih publikacij in kot svetovalka v odločajočih odborih. Njeno delo na tem področju je bilo pionirske.

Marija Vovk studied at the Department of Architecture of the Technical College of Ljubljana. In 1959, she graduated from university – her mentor was Prof. Edvard Ravnikar and her thesis topic was Restaurant at Straža (Bled) – and then got a job at the company Projektivni Atelje Ljubljana. In 1961, she left Slovenia to work abroad: at first, she worked in Lausanne, Switzerland, for a year, followed by the town of Skövde in Sweden (1962–1963), and then Finland, where she moved in 1964, and stayed for a while, working for the architectural firm of the town of Helsinki (HKR). Enriched by her Scandinavian experience, she returned to Ljubljana in 1967 and initially worked at the Studio za stanovanje in opremo (Studio for Housing and Interior Design). In 1969, she started working for the Urban Planning Institute of the Socialist Republic of Slovenia (UIRS), where she remained until she retired in 1990. She was initially involved in the planning of BS 7 residential neighbourhood in Ljubljana and a large-scale expansion of the capital of Dalmatia Split III (educational institutions and a façade colour study), after later focused on research into the housing facilities for seniors. In 1975, she broadened her expertise by means of postgraduate studies at the Institute of Social Studies in The Hague, the Netherlands. As an architect, researcher, author of numerous publications and consultant in decision-making committees she was also closely involved in the planning of built environment and adapting it to suit the needs of persons with disabilities – she was a pioneer in this field.

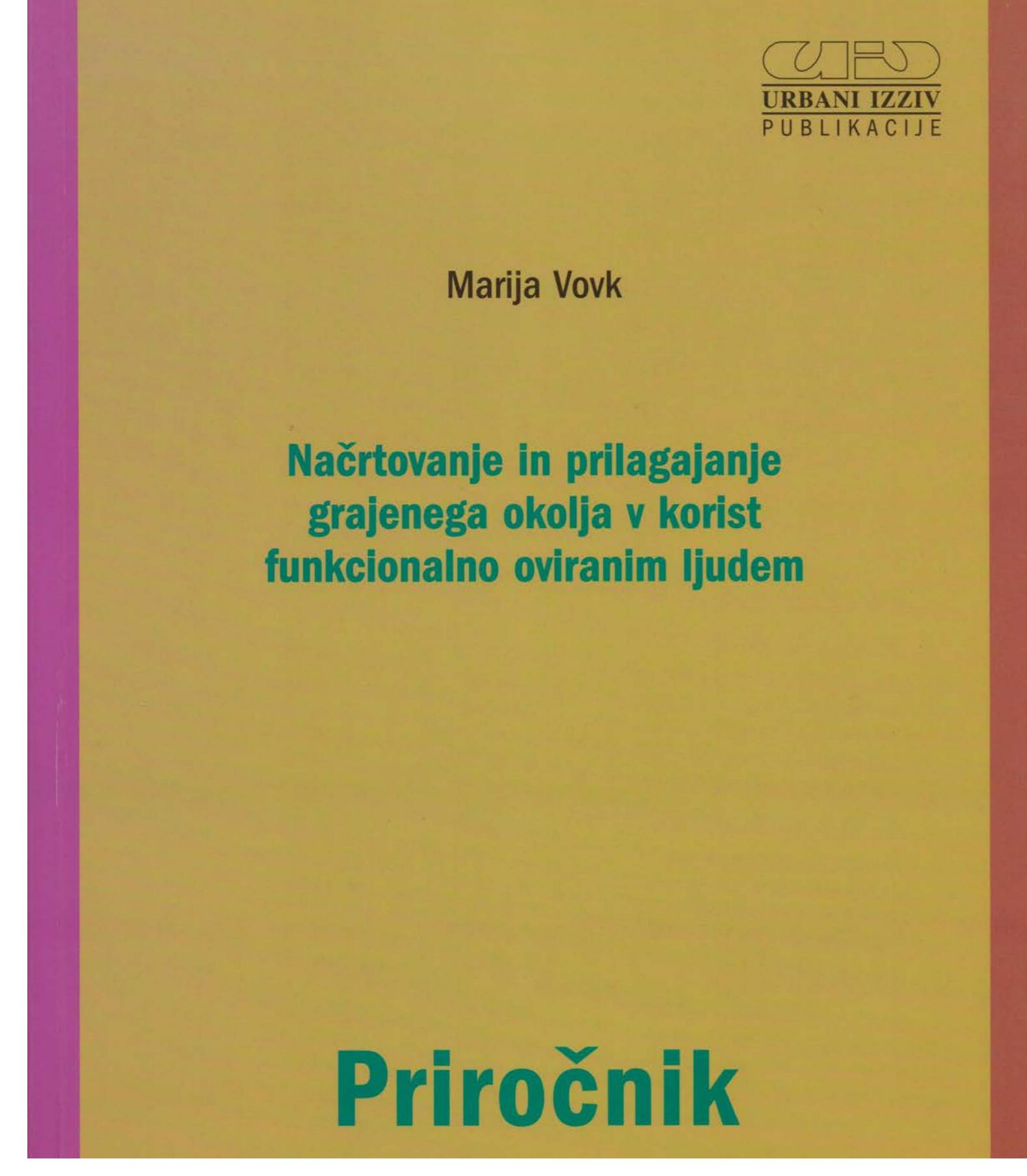
Dela (izbor) / Works (selection)

- Industrijsko in grafično oblikovanje v študijskih letih: številne knjižne opreme in pleteni stol, zasnovan za razstavo Stanovanje za naše razmere 1956 v Ljubljani /
Industrial and graphic design during her studies: numerous book cover design/layout projects and a wicker chair designed for the 1956 exhibition Housing for the Conditions We Live In, Ljubljana
- Marija Vovk, Regionalni program domov za odrasle ljudi v Sloveniji /
Regional Programme of Adult Housing in Slovenia, Ljubljana 1967
- Sodelovanje pri izvedbi natečaja za Split III v projektantski skupini UIRS /
Implementation of the Split III design competition as a member of UIRS's design team, 1968
- Marija Vovk, Normativi za gradnjo in opremljanje zgradb za stare ljudi /
Standards for Construction and Equipment of Buildings for the Elderly, Ljubljana 1972
- Idejni načrt za Dom starejših občanov Ljubljana – Bežigrad /
Concept design for the Nursing Home Ljubljana – Bežigrad, 1973
- Marija Vovk, Slovenski domovi za stare ljudi /
Slovenian Nursing Homes, Ljubljana 1983
- Študija / Study Gradivo za rekonstrukcijo SNG Opere-Balet Ljubljana.
V smislu dostopnosti in uporabnosti za funkcionalno ovirane ljudi na invalidskem vozičku /
Study Materials for the Reconstruction of the Slovenian National Opera and Ballet Theatre Ljubljana: in Terms of Its Accessibility and Usability for Persons with Disabilities, Ljubljana 1991
- Smernice za gradnjo stanovanj za stare ljudi s poudarkom na varovanih stanovanjih /
Guidelines for the Construction of Housing Facilities for the Elderly with an Emphasis on Sheltered Housing, Ljubljana 1998
- Celostna grafična podoba in znak za Gerontološko društvo Slovenije /
Corporate visual identity and a logo for the Gerontological Association of Slovenia, 1977
- Priročnik Načrtovanje in prilagajanje grajenega okolja v korist funkcionalno oviranim ljudem /
Planning Built Environment and Adapting It to Suit the Needs of Persons with Disabilities,
Ljubljana, 2000 (Urbani izviv – publikacije)

Naslovica priročnika Slovenski domovi za stare ljudi, Ljubljana 1983

Obogatena z znanjem in izkušnjami, ki jih je prinesla iz Skandinavije, se je arhitektka lotila tematike bivanja starejših, in sicer najprej izdelava poročila Regionalni program domov za odrasle ljudi v Sloveniji za Studio za stanovanje in opremo Franceta Ivanška leta 1967. V UIRS je nadaljevala z aktivnim delom na tem področju in izdala publikacijo Slovenski domovi za stare ljudi, v kateri je združila rezultate raziskav in podala vrednotenje obstoječega stanja domov za starejše po Sloveniji.

Naslovica priročnika Načrtovanje in prilagajanje grajenega okolja v korist funkcionalno oviranim ljudem, Ljubljana 2000

Na podlagi raziskav in znanja, ki ga je prinašala s strokovnih izpopolnjevanj v tujini, je Vovkova orala ledino na področju odpravljanja grajenih ovir v prostoru. Vzorčni primer je vzpostavila leta 1991 s študijo in projektom prilagoditve SNG Opere-Balet Ljubljana v smislu dostopnosti in uporabnosti za funkcionalno ovirane ljudi na invalidskem vozičku. Na njeno pobudo so na UIRS leta 1991 s podporo MOL-a ustanovili tudi Informativni center za odpravljanje grajenih ovir. Rezultate večletnega raziskovalnega in projektantskega dela je arhitektka Marija Vovk združila v priročnik.

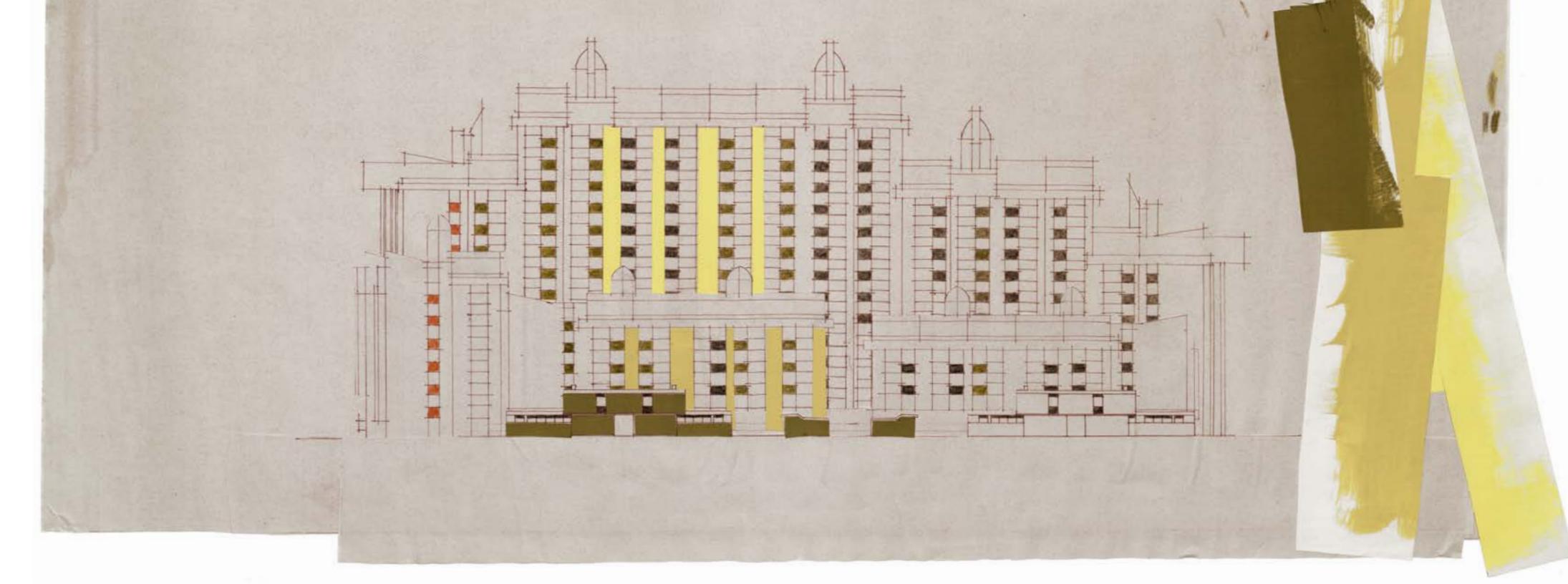
Pleteni stol, razstava Stanovanje za naše razmere v Ljubljani, 1956, in knjižne opreme za Cankarjevo založbo, 1955

Arhitektka je stol zasnovala posebej za razstavo, izdelala pa ga je Tovarna Stol, Kamnik. V študijskih letih je načrtovala tudi razne knjižne opreme.

Barvne študije za stanovanjsko naselje BS 7

Osnove naravnega barvnega sistema, ki so ga slovenskim arhitektom in oblikovalcem v 60-ih letih predstavili švedski strokovnjaki, je Marija Vovk uporabila pri projektu polihromacije tako za naselje BS 7 v Ljubljani kot pri drugem velikem urbanističnem načrtu UIRS, pri izvedbi natečaja za Split III, 1968.

Grafična podoba in znak Gerontološkega društva Slovenije, 1977

Kot edina arhitektka je bila Marija Vovk članica Gerontološkega društva Slovenije vse od njegove ustanovitve leta 1969. V društvenem glasilu je redno objavljala številne članke na temo stanovanj za stare ljudi, priprav na upokojitev itd. Za društvo je oblikovala tudi celostno grafično podobo in znak.

Gerontološko društvo Slovenije
Gerontological Association of Slovenia

Teslova 17 • SI - 1000 Ljubljana • Slovenia • tel.+fax +386 6125 26 56